

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina
Zborovská 3, 586 01 Jihlava**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-1547/24-J
Sp. zn. ČŠIJ-S-310/24 J

Název	Základní škola a Mateřská škola Větrný Jeníkov, příspěvková organizace
Sídlo	588 42 Větrný Jeníkov 171
E-mail	vetrnyjenikov@volny.cz
IČO	70 987 556
Identifikátor	600 117 111
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Barbora Schreková
Zřizovatel	Obec Větrný Jeníkov
Místo inspekční činnosti	Větrný Jeníkov 171
Inspekční činnost na místě	6., 7., 11. a 13. 11. 2024

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti je v souladu s § 174 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů:

písm. b) zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušného školních vzdělávacích programů,

písm. c) zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem.

Charakteristika

Základní škola a mateřská škola Větrný Jeníkov, příspěvková organizace (dále škola) vykonává činnost mateřské školy (dále MŠ), základní školy (dále ZŠ), školní družiny a školní jídelny. V době inspekční činnosti bylo v mateřské škole zapsáno 43 dětí ve dvou třídách, z toho sedm před povinnou školní docházkou.

V době inspekční činnosti se vzdělávalo v deseti třídách 174 žáků, z toho 28 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Zájmové vzdělávání bylo poskytováno 89 účastníkům ve třech odděleních.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále ředitelka) nastoupila do funkce ve školním roce 2022/2023. Vychází z koncepce, kterou měla zpracovanou ke konkurznímu řízení. V rámci koncepčních záměrů rozvoje školy zmapovala oblasti její činnosti a stanovila reálné cíle. Při řízení školy ředitelka vychází ze SWOT analýzy, objektivně stanovuje silné a slabé stránky organizace a využitelné příležitosti, které se jí daří postupně naplňovat.

Nastavený způsob řízení je založený na otevřené komunikaci a osobní zodpovědnosti pedagogů za plnění pracovních povinností. K řízení a plynulému přenosu informací mezi jednotlivými aktéry vzdělávání napomáhá elektronický informační systém, osobní styk, nástěnky. Zároveň ředitelka účelně delegovala částečné pravomoci na svého zástupce a přenesla kompetenci na učitelku pověřenou k řízení mateřské školy.

Příznivé personální podmínky umožňující naplňování školních vzdělávacích programů jsou výsledkem efektivní práce a spoluprací všech aktérů, kteří se podílí na vzdělávání. Důležitý je rozvoj pozitivních vztahů mezi jednotlivými účastníky vzdělávacího procesu, což se škole daří.

Kontrolní a hospitační činnost vedení školy není plánovaná ani vyhodnocována. Neobsahuje závěry a konkrétní doporučení zlepšení pedagogické práce včetně metodické pomoci. Ve školní družině hospitační činnost doposud nebyla realizována.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků vychází z potřeb školy i zájmů pedagogů. Je zaměřeno např. na práci s žáky s odlišným mateřským jazykem, práci s žáky s poruchami pozornosti a hyperaktivitou, na metody a formy výuky, komunikaci s rodiči problémových žáků. Pedagožka z mateřské školy absolvovala kurz logopedické prevence a nabyté poznatky využívala při podpoře rozvoje komunikačních dovedností dětí.

Školní poradenské pracoviště tvoří výchovná poradkyně bez příslušného specializačního studia, metodička prevence a kariérní poradkyně. Ve vzájemné spolupráci komunikují se školskými poradenskými zařízeními, částečně koordinují poskytování podpůrných opatření, vyhodnocování jejich efektivity však není zcela důsledné.

Cíleně jsou realizovány různé aktivity, projekty školy a rozmanitá škála zájmových kroužků směřující k dosažení úspěchu žáků i v oblasti zvyšování jejich tělesné zdatnosti. Pravidelně jsou pořádány lyžařské kurzy pro první a druhý stupeň základní školy, letní příměstský tábor a škola v přírodě.

Materiální podmínky pro realizaci vzdělávání se od poslední inspekční činnosti významně zlepšily. Zřizovatel vnímá potřeby školy v oblasti zlepšení podmínek pro vzdělávání a aktivně přistupuje k modernizaci školních prostor a zlepšování vybavení (modernizace nábytku ve všech třídách, vytvoření relaxačních zón na chodbách školy, kompletní

rekonstrukce prostoru šaten školy, vybudování nového beach volejbalové hřiště), což přispívá ke zkvalitnění výuky.

Vybudovaná přírodní venkovní učebna je promyšleně využívána k činnostem venkovní výuky a environmentální výchovy. Slouží i k relaxaci dětí a žáků.

Školní družina má k dispozici vlastní dostatečně prostorné a dobře vybavené místnosti v budově školy. Vedle herny a počítačového koutku je umístěna žákovská knihovna s relaxačními prvky. V době inspekční činnosti byla intenzivně využívána pro rozvoj čtenářské gramotnosti.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Sledované aktivity předškolního vzdělávání byly vhodně tematicky zaměřené na rozvoj znalostí, dovedností a postojů dětí o aktuálním ročním období. Probíhaly v příznivém prostředí a byly založeny na vzájemném respektu všech účastníků vzdělávání. Vyznačovaly se vyváženým poměrem spontánních a řízených činností. Vedením dětí k vzájemné pomoci a spolupráci i dodržováním pravidel vzájemného soužití učitelky podporovaly příznivé prosociální vztahy. Vhodně zvolená vzdělávací nabídka byla zpravidla diferencována, přizpůsobena potřebám a možnostem jednotlivých dětí. Jasně definované dílčí cíle, vycházející z třídního plánování, byly dětem srozumitelně sděleny. Situační a částečně i prožitkové učení efektivně podporovalo motivaci ke vzdělávání. Nabídnuté aktivity rozvíjející hrubou i jemnou motoriku, komunikaci a tvořivost vedly k podpoře gramotností i klíčových kompetencí. K plnění stanovených záměrů učitelky vhodně zvolily frontální formu vzdělávání, cíleně byla zařazena i samostatná aktivita a funkční skupinová práce. Děti byly vedeny k aktivní spoluúčasti na řešení problémů i k samostatnému rozhodování. Efektivním střídáním činností se dařilo udržovat jejich pozornost. Vhodně byla realizována logopedická preventivní cvičení. Zařazování rozvíček a pohybových aktivit, pravidelně v tělocvičně školy, vedlo děti ke správnému držení těla i rozvoji fyzické zdatnosti. Zpětnou vazbu poskytovaly učitelky průběžným hodnocením, další metody či prvky formativního hodnocení jako nástroje pro zkvalitňování pokroku každého dítěte nevyužívaly. Tematicky propojené činnosti při pobytu venku vedly k upevnění získaných znalostí a rozvoji pohybových dovedností. Soustavné působení učitelek i ostatních zaměstnanců školy vede k dosahování dobrých výsledků dětí v oblasti sebeobsluhy, rozvoje společenských i hygienických návyků.

Během sledované výuky v přípravné třídě měly děti dostatek prostoru pro svou práci, upevňování sociálních vztahů a za podpory učitelky a asistentky pedagoga byly vedeny k rozvoji komunikace a společenských návyků. Připravené činnosti a úkoly posilovaly soustředění, pozornost a rozvíjely smyslové vnímání a jemnou motoriku. V řízených činnostech děti pracovaly v rámci připravené diferencované vzdělávací nabídky, zaměřené na předčtenářskou a předmatematickou gramotnost a sebeobslužné dovednosti. Učitelky motivovaly děti ke spolupráci a k aktivní činnosti vhodnými a pestrými didaktickými pomůckami. Hodnocení ze strany učitelky děti pozitivně motivovalo a podávalo jim zpětnou vazbu k dosaženým výsledkům. Vzdělávání dětí podporovalo rozvoj sociálních a jazykových gramotností, stejně jako získávání potřebných vědomostí a dovedností pro úspěšnou adaptaci v prvním ročníku ZŠ.

Požadavky kladené na žáky na prvním stupni ZŠ byly přiměřené a srozumitelné, navazovaly na znalosti z předcházejících hodin i osobní zkušenosti a v konkrétních případech poukazovaly na souvislosti učiva s praktickým životem. Potřebnou názornost dostatečně zabezpečovalo vhodné využití různých didaktických pomůcek. Vhodně vedená frontální

práce byla ve většině hodin doplněna skupinovou prací nebo prací ve dvojicích, což vedlo k rozvoji komunikačních dovedností žáků i jejich vzájemné spolupráce. Pedagogové často využívali různorodé pomůcky, které jim usnadňovaly pochopení a procvičování učiva. V malé míře byly využívány prostředky informační a komunikační technologie. Až na výjimky žáci respektovali třídní pravidla chování, na jejichž vytváření se aktivně podíleli. Pozornost žáků byla vhodně udržována uplatňováním pohybových a relaxačních činností. Důraz byl kladen především na rozvíjení vědomostních a dovednostních cílů, méně již na hodnotové a postojevé cíle. V některých vyučovacích hodinách měly jednotlivé aktivity dostatečnou provázanost, byly uplatňovány mezipředmětové vztahy. V naprosté většině hodin chyběl efektivní diferencovaný přístup, žákům byly ukládány stejné úkoly, jen občas dostali pohotovější jedinci dodatečnou práci. Výsledky byly vždy kontrolovány společně. Závěrečné shrnutí a hodnocení ve sledovaných hodinách ve velké míře chybělo, v malé míře bylo sebehodnocení žáků, např. formou barevného semaforu, což nepodporovalo žáky k vyjádření vlastních názorů a prostor pro vyjádření svých postojů. Vzájemné hodnocení nebylo využito.

Při inspekčních hospitacích na druhém stupni ZŠ pedagogové důsledně požadovali splnění úkolů a úspěšně podporovali rozvoj správných pracovních návyků žáků. V hodinách zařazovali drobné motorické aktivity a didaktické hry, které podporovaly motivaci a úspěšně snižovaly únavu žáků ve výuce. Pozitivem bylo vyjadřování pedagogů ve spisovném jazyce a jejich kultivovaný projev. Žáci nedostávali dostatečný prostor pro tvorbu souvislých formulací, byli však úspěšně vedeni ke zřetelnému a jednoznačnému vyjadřování. Ve vzdělávání učitelé vhodně kombinovali různé druhy činností se samostatnou prací žáků se zaměřením na rozvoj vědomostí, postojů i dovedností k učení. Ve výuce byla rovněž úspěšně zařazována skupinová práce, která vhodně umocňovala pozitivní vztah žáků k probíranému učivu. K lepšímu pochopení probírané látky přispělo vhodné propojení témat s reálným životem a uplatněním mezipředmětových vztahů. S výjimkou žáků se speciálními vzdělávacími potřebami k diferencovanému přístupu nedocházelo. Náročnost výuky zvyšovalo smysluplné využití didaktických pomůcek i interaktivní tabule. Další využití prostředků informačních a komunikačních technologií bylo zaznamenáno (např. zapojení osobních mobilních telefonů do výuky). V závěrech vyučovacích hodin bylo využito stručné shrnutí učiva, zhodnocení splnění cílů vzdělávání a kvality práce žáků. Pedagogové zařazovali vhodné motivační hodnocení, kterým poskytovali žákům částečně zpětnou vazbu. Ve většině hodin však nebyly vytvářeny příležitosti pro stručné sebehodnocení po skončení práce.

Výsledkem práce učitelů a žáků prvního a druhého stupně byla příznivá pracovní atmosféra, všichni žáci pozorně sledovali výklad a bez odkladu zahajovali plnění uložených úkolů. O vybudované vzájemné důvěře mezi pedagogy a žáky svědčí i skutečnost, že se žáci neobávali zeptat na upřesnění zadání nebo sami stručně seznámili ostatní se svým názorem.

Vychovatelky ve školní družině pro naplnění cílů účelně využívaly pestré nabídky činností, která odpovídala potřebám účastníků a vhodně navazovala na základní vzdělávání. Promyšleně byl kombinován pobyt v budově i venku. Účastníci si volili hry podle vlastního zájmu nebo se zapojovali do nabízených aktivit. Měli prostor pro vzájemnou komunikaci, pohybové aktivity i seberealizaci. Vychovatelky vhodně přizpůsobovaly průběh činností tak, aby byl uspokojen zájem účastníků. K činnostem byli žáci vhodně motivováni a byli vedeni ke vzájemné kooperaci a porozumění. Dokázali bez problémů spolupracovat a při práci respektovat názory ostatních členů.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Seznamování s prostředím a postupné zvykání na dětský kolektiv je rodičům nabízeno v rámci adaptačního programu, který respektuje individuální zvláštnosti dítěte. Posílení pedagogického týmu o kvalifikovanou školní asistentku má příznivý dopad na organizaci i vzdělávání. Všechny učitelky při každodenních činnostech během dne podporují osobnostní a sociální rozvoj dětí. Děti jsou připravovány na vstup do školy i formou podpůrných opatření (Předškoláček). Pedagogové systematicky pracují v průběhu vzdělávání s diagnostickými nástroji, stanovují záměry do dalšího období pro individuální rozvoj dětí a průběžným vyhodnocováním přispívají ke zlepšování jejich vzdělávacích výsledků.

Výsledky vzdělávání žáků v ZŠ (interní testování – pololetní, čtvrtletní písemné práce) jsou průběžně sledovány a projednávány na pedagogických radách. V minulosti proběhlo externí testování žáků, kdy výsledky byly pod celorepublikovým průměrem. Následně škola přikročila k opatřením například doučování, opakované vysvětlování problémového učiva i žádosti k zákonným zástupcům na zkvalitnění domácí přípravy.

Pozitivní změny jsou v oblasti realizované projektové činnosti s dopadem na účinný rozvoj sociálních a občanských kompetencí žáků. Škola každý rok realizuje celoroční motivační projekty na různá témata, do kterých je zapojená celá škola, zákonní zástupci, obec i široká veřejnost. Letošní rok je provázen projektem Harry Potter.

Školou identifikovaný výskyt rizikového chování žáků je nízký, zaznamenané případy jsou včas řešeny v rámci školy i se zákonnými zástupci žáků. Vhodně je využíváno malého počtu žáků ve třídách, díky čemuž se daří včas zachytit negativní projevy (např. nerespektující vztahy, vandalismus, vulgarismy). S využitím úzké spolupráce třídních učitelů a zákonných zástupců se daří úspěšně je řešit. Škola podporuje vytváření zdravých vztahů ve třídách s využitím třídnických hodin.

V rámci kariérového poradenství výchovná poradkyně aktivně pomáhá žákům i jejich zákonným zástupcům při výběru pracovního a společenského uplatnění. Pozitivním zjištěním je inovace stálých postupů (vyhodnocování výsledků přijímacích zkoušek, workshopy ve středních školách, realizace projektu zaměřeného na zdroje informací o vzdělávacích oborech atd.).

Osvědčily se adaptační kurz v šestém i dalších ročnících, účinná kooperace vyučujících, nabídka zájmových kroužků, lyžařské kurzy pro první i druhý stupeň ZŠ a školy v přírodě. Žáci využívají schránku důvěry a své názory sdělují také prostřednictvím školního parlamentu. Jejich připomínkám je věnována pozornost.

Škola úspěšně spolupracuje se zákonnými zástupci (např. besídky, školní projekty, Dny otevřených dveří, třídní schůzky, poradenská pomoc, informace v elektronickém systému, osobní konzultace o průběhu vzdělávání dětí a žáků). Pozitivní je spolupráce s externími subjekty (s Armádou ČR, Jihlavskými listy např. publikování žáků druhého stupně ZŠ o akcích školy).

Společné akce s mateřskou školou mimo jiné přispívají k bezproblémovému a úspěšnému přechodu dětí z mateřské školy do základní školy.

Vedle potřebné a účinné relaxace účastníků zájmového vzdělávání byly aktivity ve školní družině dále zaměřeny na všestranný rozvoj jejich osobnosti. Důraz byl kladen na podporu tvořivosti, samostatnosti a současně kultivaci vzájemných vztahů s akcentem na vnímání členství v dětském společenství.

Závěry

Vývoj školy

- Změna na pozici ředitele školy a zástupce ředitele školy
- Zkvalitnění materiálních podmínek se pozitivně promítá do kvality a organizace výchovně vzdělávací práce školy

Silné stránky

- Příznivé pracovní prostředí a dobré mezilidské vztahy založené na spolupráci všech aktérů podporují efektivitu vzdělávacího procesu a vytvářejí tak příznivé prostředí pro vzdělávání. (2.2)
- Organizování širokého spektra školních projektů a aktivit podporuje rozvoj klíčových kompetencí žáků. (5.3)
- Účelné a efektivní využívání vlastní i školní digitální techniky pro podporu výuky na 2. stupni základní školy. (2.4)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Pedagogové nevyužívají plně potenciál formativního hodnocení jako nástroj pro zkvalitnění pokroku každého dítěte. (4.3)
- Absence plánování hospitací v základní škole, nejsou důsledně formulovaná opatření vyplývající z hospitačních činností a neprobíhá vyhodnocování jejich účinnosti. (2.1)
- Zadávání diferencovaných a individualizovaných úkolů podle náročnosti v návaznosti na vzdělávací potenciál žáků prvního i druhého stupně ZŠ. (4.3)
- Nízká míra vyhodnocování naplnění vzdělávacích cílů a vytváření vhodných příležitostí pro vzájemné hodnocení a sebehodnocení dětí a žáků na prvním i druhém stupni ZŠ. (4.3)
- Málo účelné využití digitální technologie ve výuce na prvním stupni ZŠ. (4.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Využívat individualizace a diferenciaci ve výuce a podporovat tím individuální schopnosti dětí a žáků.
- Aktivně využívat pestrých prostředků formativního hodnocení dětí jako nástroje pro posílení jejich osobní motivace k učení.
- Pro zkvalitnění výuky na prvním stupni ZŠ je žádoucí více využívat pomůcky pro rozvoj digitální gramotnosti.
- Zefektivnit hospitační činnost, poskytovat zpětnou vazbu pedagogickým pracovníkům. Do kontrolní činnosti zahrnout vzájemné hospitace i hospitace ve školní družině.
- Aktualizovat koncepci školy.
- Vytvářet příležitosti pro sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků.
- Důsledně poskytovat a vyhodnocovat efektivitu podpůrných opatření.

- Zkompletovat dokumentaci školního poradenského pracoviště a účelně ji využívat.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Všichni spolu hned, prozkoumáme svět“, s platností od 1. 9. 2023
2. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Učíme se společně dosahovat cílů“, ze dne 25. 6. 2024
3. Třídní knihy základní školy, mateřské školy, školní rok 2024/2025
4. Školní matrika mateřské a základní školy, školní rok 2024/2025
5. Docházka dětí, školní rok 2024/2025
6. Pedagogická diagnostika, školní roky 2023/2024 a 2024/2025
7. Rozvrhy hodin, školní rok 2024/2025
8. Koncepce rozvoje školy, bez data vyhotovení
9. Koncepce základní a mateřské školy, bez data vyhotovení
10. Preventivní program pro rok 2024/2025
11. Přehled dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
12. Hospitační záznamy, školní rok 2023/2024
13. Zápisy pedagogických rad, školní roky 2023/2024 a 2024/2025
14. Plán činnosti EVVO pro školní rok 2024/2025 a vyhodnocení za školní rok 2023/2024
15. Dokumentace školního poradenského pracoviště
16. Dokumentace školní družiny

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Eva Švihálková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Pavel Hudeček, školní inspektor

Mgr. Eva Bekeová, školní inspektorka

Ing. Hana Vejvodová, kontrolní pracovnice

3. 12. 2024